

16 Biserica (Adunarea) – intercalare și plan veșnic

„... și să pun în lumină înaintea tuturor care este administrarea tainei ascunse din veacuri în Dumnezeu, care a creat toate lucrurile.”

Efesenii 3.9

16.1 Timpul Bisericii (Adunării) – o „intercalare cerească”

Timpul Bisericii este o „intercalare” sau o „înserare” în căile lui Dumnezeu cu pământul. Aceasta devine clar prin următoarele puncte:

1. Faza intercalării „cerești” începe la Rusalii (vezi Faptele Apostolilor 2) și se încheie cu răpirea. Credincioșii acestui timp au o poziție deosebită înaintea lui Dumnezeu: ei sunt „în Hristos” (de exemplu Efesenii 2.6). În contrast cu aceștia, credincioșii dinaintea de Rusalii și cei de după răpirea Bisericii ocupă o cu totul altă poziție.
2. Timpurile națiunilor au început cu Nebucadnețar, atunci când Dumnezeu a pus guvernarea în mâinile națiunilor (vezi Daniel 2.37). Ele durează și astăzi și se vor încheia abia atunci când Hristos va reveni în putere și glorie mare pentru poporul Său după necazul din a 70-a săptămână-an (Luca 21.24-28). Atunci Hristos ca piatra fără mâini va nimici cele patru imperii mondiale, care potrivit cu Daniel 2.31-45 caracterizează timpurile națiunilor. Intercalarea cerească a Bisericii merge o perioadă de timp paralel cu timpurile națiunilor. Ea a început însă câteva secole mai târziu și se va termina mai repede, și anume odată cu răpirea. Timpurile națiunilor vor dura însă și pe parcursul ultimei săptămână-an (vezi figura 8).
3. Și faptul că Dumnezeu începe restaurarea lui Israel imediat după răpire arată că după Golgota a fost intercalat un timp pentru chemarea cerească.
4. „Epoca mozaică” a început cu așezarea Legii și se va încheia abia după revenirea Domnului pentru Israel după timpul de necaz; deci noi astăzi trăim încă în acest veac. Această noțiune era la iudei o expresie incontestabilă pentru timpul Legii, în timp ce expresia „veacul viitor” se referea la timpul domniei lui Mesia. „Epoca mozaică” va fi înlocuită prin „veacul viitor” abia odată cu Împărăția de o mie de ani (vezi Efesenii 1.21 în legătură cu Evreii 6.5). Și în evanghelia după Matei 13.39-49 citim, că „împlinirea veacurilor” cuprinde o perioadă de timp cu evenimente deosebite, care vor avea loc abia atunci când Biserica va fi răpită deja. Intercalarea cerească merge nu numai un timp paralel cu timpurile națiunilor, ci și cu epoca mozaică actuală; și aici ea începe abia câteva secole mai târziu și se încheie mai devreme – și anume odată cu răpirea (vezi figura 8).
5. Guvernarea pământească a lui Dumnezeu în Israel a început cu darea Legii la Sinai și a durat până la captivitatea babiloniană. După răpirea Bisericii, Dumnezeu va relua domnia Sa în Israel la începutul Împărăției de o mie de ani și o va încheia în această Împărăție. Aceasta înseamnă, în acest timp, în care Dumnezeu nu domnește direct pe pământ, este intercalat timpul Bisericii. Aceasta este ilustrat în figura următoare:

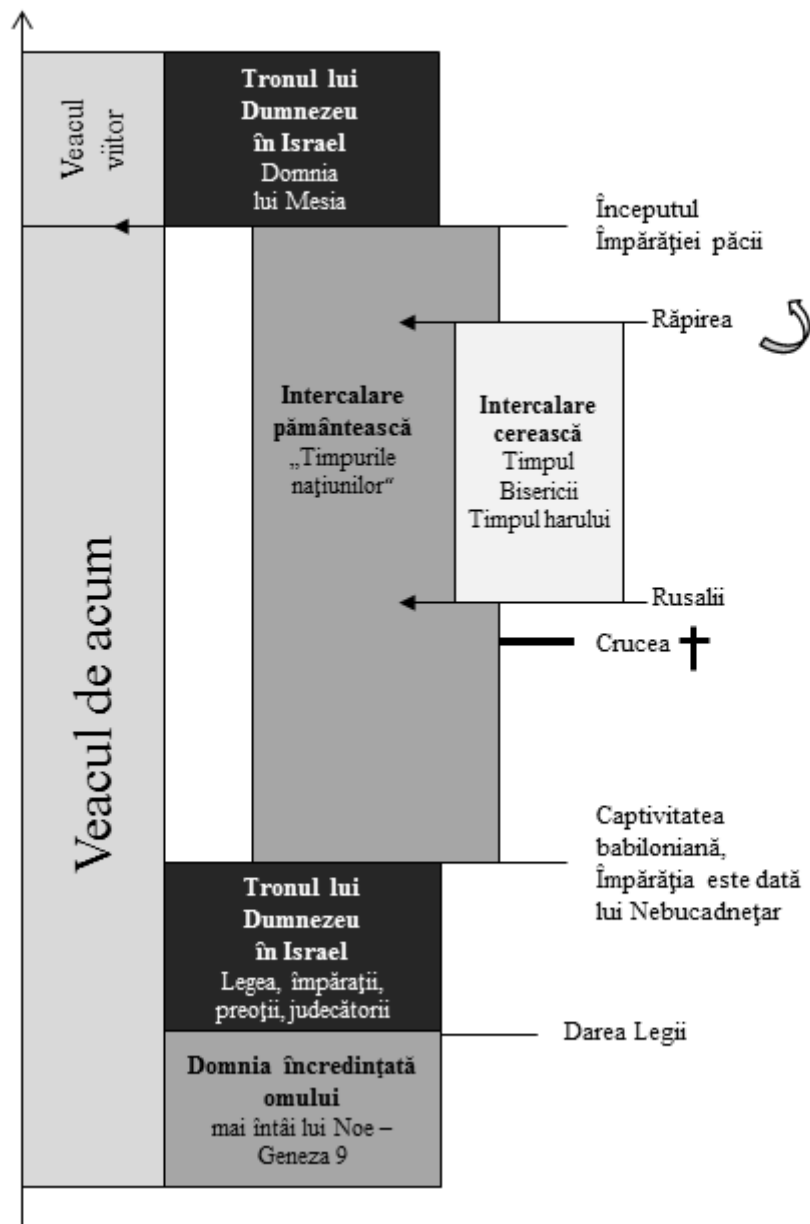

Fig. 8 Intercalarea cerească

16.2 Biserica – nu este o „soluționare de rezervă” în căile lui Dumnezeu

Uneori se spune că Biserica apare în dispensaționalism numai ca o „soluționare de rezervă”, deoarece Dumnezeu nu Și-a atins țelul cu Israel, sau că ea ar fi un „gând ulterior” al lui Dumnezeu. Nu, Biserica era potrivit cu Efeseni 3.10,11 deja înainte de timpurile veșnice în inima lui Dumnezeu potrivit planului Său. Însă Dumnezeu nu a făcut încă cunoscut acest plan în timpul Vechiului Testament. Dacă El după lepădarea Fiului Său de către Israel a considerat că sosise momentul să reveleze acest plan, atunci aceasta nu era din cauză că El ar fi renunțat definitiv la planul Său cu Israel. Planurile lui Dumnezeu niciodată nu pot fi nimicite.

Suntem uimiți cât de mare este Dumnezeu, cât „de nepătrunse sunt căile Lui” (Romani 11.33) și cât de minunat de desăvârșit este planul Său. Momentul, când Dumnezeu a trimis pe Fiul Său, este numit „împlinirea vremii” (Galateni 4.4). Acum sosise momentul să ne arate în Fiul Său inima Sa plină de har. Acest timp este numit pe drept „timp al harului”. Cât de deosebit de îndurător este Dumnezeu! Domnul Isus vine *ca Om* pe pământ și găsește – vorbind omenește – cu totul surprinzător o comoară (Matei 13.44; vezi și § 3.4.3.1)¹; însă ca atotștiutor *Fiu al lui Dumnezeu* caută și găsește o perlă foarte prețioasă și o dobândește, prin aceea că El Își dă viața în moarte (Matei 13.46; vezi și § 3.4.3.2). Când apostolul Pavel prezintă aceste căi ale lui Dumnezeu și taina lui Dumnezeu, el exclamă copleșit: „O, adânc al bogăției și al înțelepciunii și cunoștinței lui Dumnezeu! Cât de nepătrunse sunt judecățile Lui și de neînțelese căile Lui!” (Romani 11.33).

Deci Biserica nu este o „soluționare de rezervă”, ci ea este parte a tainei ascunse înainte de toate timpurile și ea ocupă chiar o poziție deosebită în căile lui Dumnezeu cu omul. Noi nu citim nimic în Scriptură despre faptul că Israel va ocupa în veșnicia care va veni o poziție deosebită; însă Biserica va păstra în continuare poziția ei deosebită; ea va fi „cortul lui Dumnezeu cu oamenii” (Apocalipsa 21.3). De aceea se spune și în Efeseni 3.21: „... a Lui fie gloria în Adunarea în Hristos Isus, pentru toate generațiile veacului veacurilor! Amin.”

16.3 Planul – ceresc și pământesc

Dumnezeu a intercalat ceva nou în derularea în timp a planului Său cu pământul: o *epocă*, în care El Își pregătește Biserica Sa. Ea va fi cândva centrul acelei oștiri mari de sfinți și îngeri în cer, în care Dumnezeu Se va glorifica în Hristos. Și pe pământ Dumnezeu Se va glorifica între oameni în timpul Împărăției de o mie de ani în Hristos. Acolo poporul Său pământesc Israel va sta în centru (vezi fig. 13). Că Hristos va trebui să fie Cap peste sfera pământescă, aceasta a fost revelat deja în Vechiul Testament (vezi Psalm 8) – deci aceasta nu este o taină a Noului Testament -, însă nu era revelat că Hristos va fi Cap și peste sfera cerească. Abia în Noul Testament ne este prezentat Hristos ca și Cap peste toate lucrurile, atât al celor pământești cât și al celor cerești (Efeseni 1.10). Există un plan, despre care Dumnezeu „a vorbit prin gura sfinților Săi profeți care au fost din vechime” (Luca 1.70), și un cu totul alt plan, „care în alte generații n-a fost făcut cunoscut fiilor oamenilor”, ci, „era ascuns din veacuri în Dumnezeu” (Efeseni 3.5,9).

Este remarcabil că Duhul lui Dumnezeu se referă la cer și la pământ atât la începutul Sfintei Scripturi („La început Dumnezeu a creat cerurile și pământul”; Geneza 1.1) cât și la sfârșitul ei („Și am văzut un cer nou și un pământ nou”; Apocalipsa 21.1). Ele sunt cele două sfere diferite ale creației, în care Dumnezeu vrea să Se glorifice (Psalm 19.1; Isaia 6.3); ele trebuie să reflecte în tot universul gloria de neîntrecut a lui Dumnezeu. În mijlocul acestui context între prima și ultima carte Dumnezeu așează Biblia întregă; ea descrie cum acest țel va deveni odată realitate, care până acum în mod evident nu s-a realizat încă.

În Vechiul Testament nu ni se spun multe despre cer, însă despre pământ se spune mai mult. După ce Scriptura în primul verset al cărții Geneza atribuie lui Dumnezeu creația întregului univers, în versetul al doilea ea ne îndreaptă atenția spre pământ („Și pământul era”). Capitolele următoare din cartea Geneza relatează despre felul cum satan, păcatul și moartea au pătruns în sfera pământescă, așa că glorificarea lui Dumnezeu în acest domeniu pentru moment nu putea deveni realitate. Însă răul a pătruns nu numai în sfera pământescă, ci și în

¹ Ca Dumnezeu, Fiul știe desigur despre planul lui Dumnezeu, căci El este Dumnezeu Însuși.

sfera cerească se află puteri ale răutății, așa că și acolo satan stă în calea gloriei neîngrădite a lui Dumnezeu (Efeseni 6.12).

Deja înainte de crearea omului Dumnezeu a arătat scopul pentru care l-a creat pe om: „Și Dumnezeu a zis: „Să facem om după chipul Nostru, după asemănarea Noastră; și ei să stăpânească peste peștii mării și peste păsările cerului și peste vite și peste tot pământul și peste orice târâtoare care se târâște pe pământ.”” (Geneza 1.26). Dumnezeu voia să Se glorifice în omul pe care l-a creat după chipul Său și care trebuia să domnească peste sfera pământească. Însă omul s-a întors de la Creatorul lui prin căderea în păcat și nu a corespuns acestui scop înalt așa că acest țel va deveni realitate abia în Omul al doilea, în urmașul femeii, „Omul din cer” (1 Corinteni 15.47). Gândul de a Se glorifica în omul de pe pământ este așa de important pentru Dumnezeu, că El l-a rostit (Geneza 1.26) înainte chiar ca El să făgăduiască omului decăzut pe Salvatorul, care va zdrobi capul șarpelui (Geneza 3.15): urmașul femeii, Hristos.

Atât în legămintele necondiționate cu Avraam și David precum și în promisiunea noului legământ (Ieremia 31.34) Dumnezeu a revelat cum El în harul Său suveran va realiza gloriei și domnia Sa pe pământ în om, cu toată căderea în păcat. Satan va fi închis, atunci când țelul lui Dumnezeu cu pământul se va împlini în „Fiul Omului”, în „Urmașul lui Avraam”, în „Fiul lui David” în timpul Împărăției de o mie de ani. Atunci tot pământul va fi binecuvântat și „plin de cunoașterea gloriei Domnului, ca fundul mării de apele care îl acoperă” (Habacuc 2.14).

Toate aceste făgăduințe se referă la pământ, așa cum Dumnezeu i-a zis lui Avraam: „Ridică-te, cutreieră țara în lungul și în latul ei, pentru că ție ți-o voi da” (Geneza 13.17). În felul acesta a vrut Dumnezeu să exprime pretenția la domnie asupra țării, pe care El a făgăduit-o lui Avraam ca proprietate (Levitic 25.23,24). Însă nu citim că Avraam a avut parte de ea. Dimpotrivă, găsim în cartea Iov, că satan este acela care străbate pământul (Iov 1.7; 2.2), deoarece el a smuls domnia de partea lui (vezi și Luca 4.6²). Însă Dumnezeu este proprietarul de drept al pământului, nu satan, și Lui I-a plăcut să dea omului autoritatea asupra pământului. Când El va domni odată pe pământ prin *Urmașul* lui Avraam, Isus Hristos, atunci satan va fi închis în adânc și făcut inofensiv. În timpul acesta nu va putea deranja domnia binecuvântării (Apocalipsa 20.1-3).

Planul lui Dumnezeu pentru pământ, și cu aceasta pentru Israel, a atins deja odată punctul său culminant cu venirea Împăratului, care trebuia să preia această domnie, însă prin lepădarea acestui Împărat de către propriul Său popor și moartea Acestuia a atins punctul de maximă adâncime. Apostolul Petru arată în vorbirea lui din Faptele Apostolilor 3 că pe baza acestei lepădări, planul lui Dumnezeu, acela de a domni în sfera pământească și de a Se glorifica în aceasta, nu putea fi împlinit imediat, ci trebuia amânat pentru un moment viitor. El prezintă detaliat planul lui Dumnezeu pentru pământ. Deoarece în acesta lui Israel îi revine un rol central, el se adresează „bărbaților israeliți” (versetul 12). Ei sunt „fiii profeților și ai legământului pe care l-a făcut Dumnezeu cu părinții”; „familiile pământului”, națiunile, sunt numite abia pe locul doi (versetul 25). Petru nu prezintă iudeilor moartea lui Hristos ca pe o veste bună, ci mai degrabă el îi acuză ca ucigași ai lui Mesia al lor. Singura lor speranță ar fi să se căiască pentru aceasta. În afară de aceasta, „programul”, pe care el li l-a vestit, nu era ceva nou, ci le era cunoscut „din vechime” prin scrierile profetice (versetul 21). Deoarece iudeii nu au primit pe Mesia al lor, Împărăția, pe care ei o așteptau, a trebuit să fie amânată

² Ca tată al minciunii (Ioan 8.44) satan minte aici, atunci când afirmă că pământul „a fost dat” lui; el l-a smuls pe nedrept pentru sine.

pentru un timp nedeterminat: „... pe care cerul trebuie, în adevăr, să-L primească, până la timpul de restabilire a tuturor lucrurilor” (versetul 21).

Mesajul lui Petru se referă la pământ. Hristos, cu toate că acum El este în cer (versetul 21), va reveni pe pământ, ca să aducă „timpurile de înviore” făgăduite (versetul 20). Însă aceasta ar putea să aibă loc abia atunci când Israel se va căi și va primi pe Mesia al lor. Însă în timpul intermediar până la revenirea definitivă a lui Mesia, Dumnezeu încetează temporal activitatea Lui cu Israel și transpune în fapt un alt plan: ceva cu totul nou și neașteptat, pe care apostolul Pavel îl revelează (Efeseni capitolele 1-3).

Diferențele între mesajul lui Petru (Faptele Apostolilor 3) și al lui Pavel sunt evidente. Mesajul lui Petru se adresează iudeilor și era deja demult cunoscut prin scrierile profetice; mesajul lui Pavel se adresează dimpotrivă în primul rând națiunilor (credincioșilor din Efes) și până atunci nu era cunoscut (Efeseni 3.9). Anania descrie foarte potrivit slujba lui Pavel, atunci când îi zice: „Dumnezeul părinților noștri *te-a ales dinainte ca să cunoști voia Lui și să-L vezi pe Cel Drept și să auzi glas din gura Lui; pentru că Îți vei fi martor către toți oamenii despre ceea ce ai văzut și ai auzit*” (Faptele Apostolilor 22.14,15).

În timp ce conform programului, pe care Petru îl prezintă, națiunile vor fi binecuvântate numai indirect prin iudei și toate sunt valabile „mai întâi” pentru Israel (Faptele Apostolilor 3.26), la Pavel națiunile stau cu Israel pe aceeași treaptă (Efeseni 3.6). Acolo unde Petru accentuează că moartea lui Hristos este o veste rea, din cauza vinovăției comune a iudeilor, Pavel arată spre vestea bună despre moartea lui Hristos, care este baza oricărei binecuvântări. Programul predicat de Petru are a face cu pământul și cu Israel (Faptele Apostolilor 3.12-26); programul, pe care îl vestește Pavel, dimpotrivă se referă la locurile cerești și are a face cu Biserica (Efeseni 1.3,20; 2.6; 3.10; 6.12). În ambele domenii – atât pe pământ cât și în cer – Dumnezeu Se va glorifica odată: în sfera pământească prin domnia binecuvântată a lui Hristos cu centrul în Israel și în sfera cerească în Hristos cu centrul în Biserică (Efeseni 3.21; vezi și fig. 13 din § 16.5).

Dumnezeu nu are, așa cum afirmă unii, două țeluri, care nu au nimic a face unul cu altul. Dumnezeu are *un singur țel*: să Se glorifice pe Sine Însuși în Hristos, și anume *în două sfere*: în sfera pământească și în sfera cerească (vezi și § 10). El atinge acest țel prin două planuri total diferite.

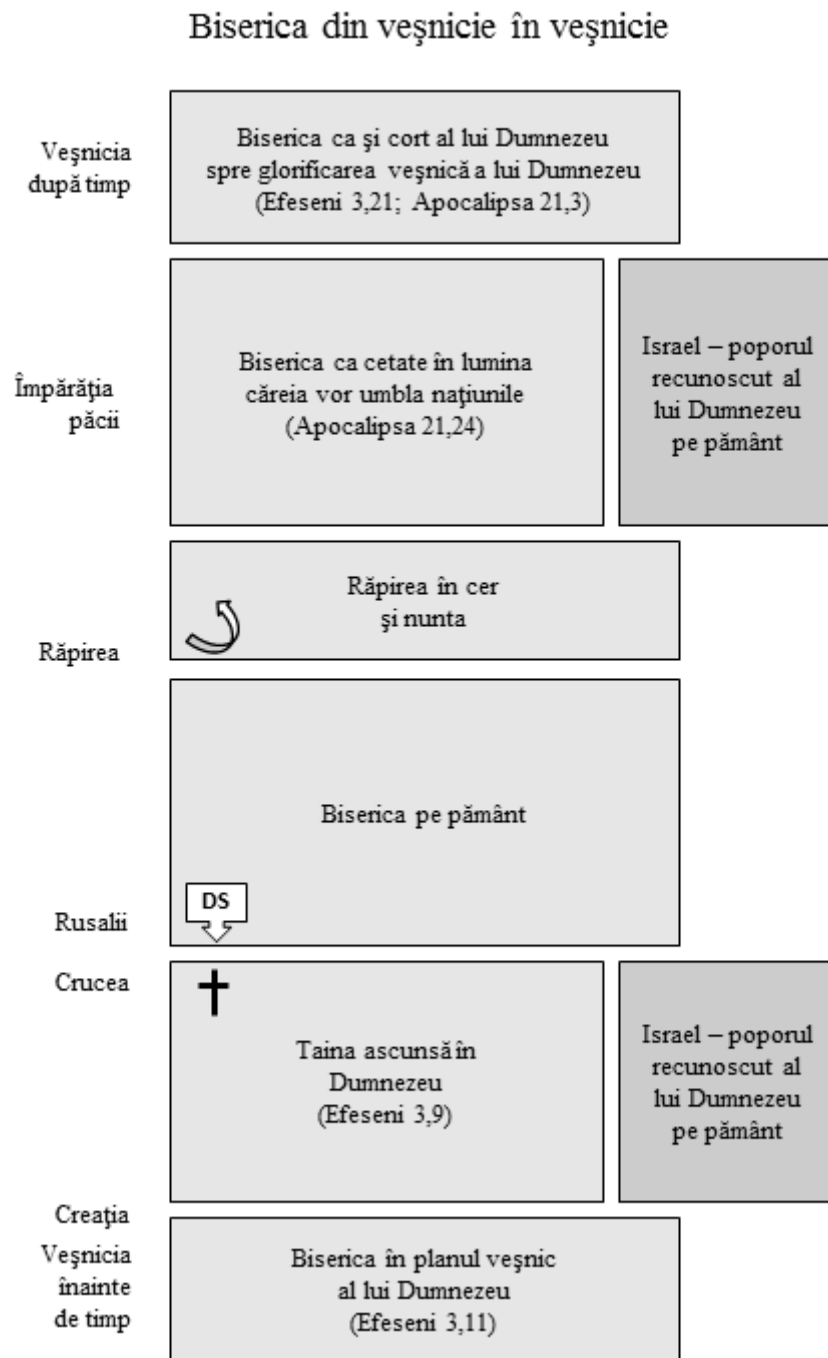

Fig. 9 Biserica din veșnicie în veșnicie

16.4 Biserica în legătură cu pământul

Vrem să ne ocupăm acum mai în detaliu cu trei faze din figura de mai sus.

16.4.1 Biserica în timpul de acum

Sfânta Scriptură împarte omenirea din timpul de acum principal în trei grupe: cineva aparține prin naștere ori *iudeilor* sau *grecilor*, care stau ca reprezentanți pentru toți păgânii (națiunile), ori prin nașterea din nou ești smuls din aceste două grupe și ești adăugat *Bisericii* lui

Dumnezeu. Epistola către Galateni ne arată în mod impresionant că noi am fost scoși „din veacul rău de acum”, atunci când ne-am întors la Dumnezeu (Galateni 1.4). În Hristos „nu este nici iudeu, nici grec” (Galateni 3.28): un iudeu născut din nou nu mai este iudeu înaintea lui Dumnezeu; el nu își va pierde naționalitatea, dar înaintea lui Dumnezeu el aparține de acum înaintea Bisericii lui Dumnezeu. La fel este și cu grecul, respectiv cu păgânul: un păgân nu mai este un păgân, dacă el se declară de partea lui Hristos și se lasă salvat de Hristos. Mereu găsim această împărțire în Sfânta Scriptură, și la fel și în 1 Corinteni 10.32: „Nu dați prilej de poticnire nici *iudeilor*, nici *grecilor*, nici *Adunării* lui Dumnezeu”.

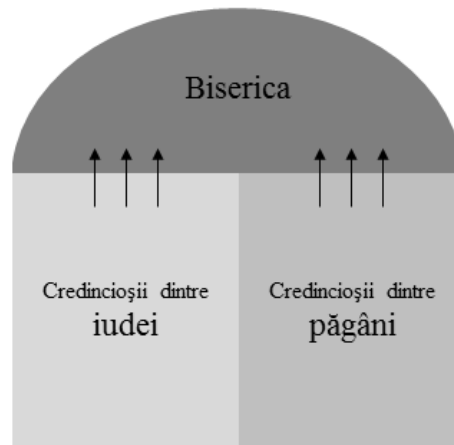

Fig. 10 Biserica (Adunarea) constituită din credincioși dintre iudei și dintre păgâni

16.4.2 Biserica în timpul Împărăției de o mie de ani (Apocalipsa 21.9 – 22.5)

21.9 Și a venit unul din cei șapte îngeri, care avuseseră cele șapte potire, pline cu cele din urmă șapte plăgi, și a vorbit cu mine, spunând: „Vino aici: îți voi arăta mireasa, soția Mielului!” **21.10** Și m-a dus, în Duh, pe un munte mare și înalt. Și mi-a arătat cetatea cea sfântă, Ierusalimul, coborând din cer, de la Dumnezeu, **21.11** având gloria lui Dumnezeu. Strălucirea ei era asemenea unei pietre foarte prețioase, ca o piatră de iaspis cristalin; **21.12** având un zid mare și înalt; având douăsprezece porți și la porți doisprezece îngeri și nume înscrise, care sunt ale celor douăsprezece seminții ale fiilor lui Israel. **21.13** Spre răsărit: trei porți; și spre nord: trei porți; și spre sud: trei porți; și spre apus, trei porți. **21.14** Și zidul cetății avea douăsprezece temelii, și pe ele erau douăsprezece nume ale celor doisprezece apostoli ai Mielului. **21.15** Și cel care vorbea cu mine avea o trestie de aur ca măsură, ca să măsoare cetatea și porțile ei și zidul ei. **21.16** Și cetatea este construită în formă de pătrat și lungimea ei este cât lățimea. Și a măsurat cetatea cu trestia: douăsprezece mii de stadii; lungimea și lățimea și înălțimea ei sunt egale. **21.17** Și i-a măsurat zidul, o sută patruzeci și patru de coți, măsură a unui om, care este a îngerului. **21.18** Și structura zidului ei era de iaspis; și cetatea, de aur curat, asemenea sticlei curate; **21.19** temeliiile zidului cetății erau împodobite cu tot felul de pietre prețioase: cea dintâi temelie, iaspis; a doua, safir; a treia, calcedon; a patra, smarald; **21.20** a cincea, sardonix; a șasea, sardiu; a șaptea, crisolit; a opta, beril; a noua, topaz; a zecea, crisopraz; a unsprezecea, hiacint; a douăsprezecea, ametist. **21.21** Și cele douăsprezece porți erau douăsprezece perle. Fiecare poartă era dintr-o singură perlă. Și strada cetății era de aur curat, ca sticla transparentă. **21.22** Și nu am văzut templu în ea, pentru că Domnul Dumnezeu Cel Atotputernic și Mielul sunt templul ei. **21.23** Și cetatea nu are nevoie de soare, nici de lună, ca s-o lumineze; pentru că a luminat-o gloria lui Dumnezeu și lumina ei este Mielul. **21.24** Și națiunile vor

umbla în lumina ei și împărății pământului îi vor aduce gloria lor. 21.25 Și porțile ei nicidecum nu vor fi închise ziua, pentru că noapte nu va fi acolo. 21.26 Și i se vor aduce gloria și onoarea națiunilor. 21.27 Și nimic întinat nu va intra nicidecum în ea, nici cine practică urâciune și minciună, ci numai cei scriși în cartea vieții Mielului. 22.1 Și mi-a arătat un râu de apă a vieții, strălucitor ca cristalul, ieșind din tronul lui Dumnezeu și al Mielului. 22.2 În mijlocul străzii ei și a râului, de o parte și de alta, era pomul vieții, făcând douăsprezece roade, dându-și rodul în fiecare lună; și frunzele pomului sunt pentru vindecarea națiunilor. 22.3 Și nu va mai fi nici un blestem, și tronul lui Dumnezeu și al Mielului va fi în ea; și robii Lui Îi vor sluji 22.4 și vor vedea fața Lui și Numele Lui va fi pe frunțile lor. 22.5 Și nu va mai fi noapte, și nici nevoie de lampă și de lumină de soare, pentru că Domnul Dumnezeu va lumina peste ei și vor împărăți în vecii vecilor. (Apocalipsa 21.9 – 22.5)

Biserica, mireasa Mielului, este prezentată în Apocalipsa 21.9-22.5 ca cetatea sfântă Ierusalim. Gloria lui Dumnezeu, care astăzi este vizibilă numai „pe fața lui Isus Hristos” (2 Corinteni 4.6), va fi atunci vizibilă pe pământ prin Biserică: „... având gloria lui Dumnezeu. Strălucirea ei era ... ca o piatră de iaspis cristalin” (versetul 11), aceasta înseamnă, ea avea înfățișarea Aceluia care stă pe tron (Apocalipsa 4.3). Potrivit versetului 18 această cetate este numai din aur curat, un tablou al dreptății și gloriei divine.

Din graficul următor (fig. 11) devine clar, ce loc va ocupa Biserica în timpul Împărăției de o mie de ani. Ea va fi construită pe temelia apostolilor ca cetatea sfântă Ierusalim (versetul 14), însă porțile cetății vor fi numite după numele celor douăsprezece seminții ale lui Israel, așa cum odinioară uneori porțile cetății erau denumite după cetățile spre care ele duceau. Biserica va fi din cer canalul binecuvântării pentru pământ. Cele douăsprezece porți ale Ierusalimului ceresc (versetul 12) arată că binecuvântarea va porni în primul rând spre cele douăsprezece seminții ale lui Israel; Israel însuși va fi canalul de binecuvântare pentru națiuni (compară cu Isaia 2.2-4). În vechiul legământ îngerii aveau rolul de mediatori ai binecuvântării, căci Legea a fost introdusă „prin îngeri” (Faptele Apostolilor 7.53). În Împărăția de o mie de ani binecuvântarea va veni din cer prin Biserică, și anume în legătură cu o glorie mult mai mare. Gloria Bisericii înaintea lumii nu poate fi descrisă într-o măsură mai mare decât tabloul acesta din Apocalipsa 21, căci ea este descrisă cu aceleași cuvinte ca gloria Aceluia care stă pe tron (Apocalipsa 4.3).

Părtășia intimă între Dumnezeu și Biserică este exprimată prin aceea că în această cetate nu este nici un Templu, aceasta înseamnă, nici un domeniu deosebit, care slujește ca locuință a lui Dumnezeu. În cer nu există nici o distanță între credincioșii Bisericii față de Dumnezeu, în contrast cu Israel în Împărăția de o mie de ani pe pământ, când va exista desigur o distanță mare (compară cu Ezechiel capitolele 40-48).³ În Ierusalimul pământesc va sta Templul nou descris în Ezechiel capitolele 40-48, în care se va reîntoarce gloria Domnului. De acolo vor porni binecuvântările spre națiuni, când ele se vor urca la Ierusalim să se închine Dumnezeului lui Israel (Isaia 2.3).

³ Chiar și numai acest singur punct arată clar cât de lipsită de sens este comparația pe care o face R. Senk în cartea sa *Das Israel Gottes* [Reformatorischer Verlag Beese] 2006, la pagina 33 între Ezechiel capitolele 43-48 și Apocalipsa 21, ca să dovedească că este vorba de unul și același lucru. Imaginile au fost alese cu siguranță de Duhul Sfânt intenționat asemănătoare, dar nu numai ca să arate ce este comun, ci și diferențele. Însă independent de aceasta, chiar și numai faptul că nu există un Templu arată că aici sunt diferențe esențiale: În Împărăția de o mie de ani va fi în Ierusalim un Templu cu diferite domenii ale „sfințeniei”, în timp ce în cetatea cerească nu va fi *nici un* Templu. Poziția poporului Israel va fi cu totul alta; aceasta o arată clar o comparație între Apocalipsa și Ezechiel.

Toate națiunile pământului, care pe parcursul miilor de ani au suferit cele mai diferite necazuri – războaie, catastrofe, dictaturi, înrobiri și așa mai departe -, vor primi vindecare prin Biserică din frunzele pomului vieții, care se află în cetatea sfântă Ierusalim (Apocalipsa 22.2). Ele „vor umbla în lumina ei [lumina Bisericii]” și „i [Biserici] se vor aduce gloria și onoarea națiunilor”; deci națiunile vor exprima recunoștința lor față de Biserică (Apocalipsa 21.24,26).

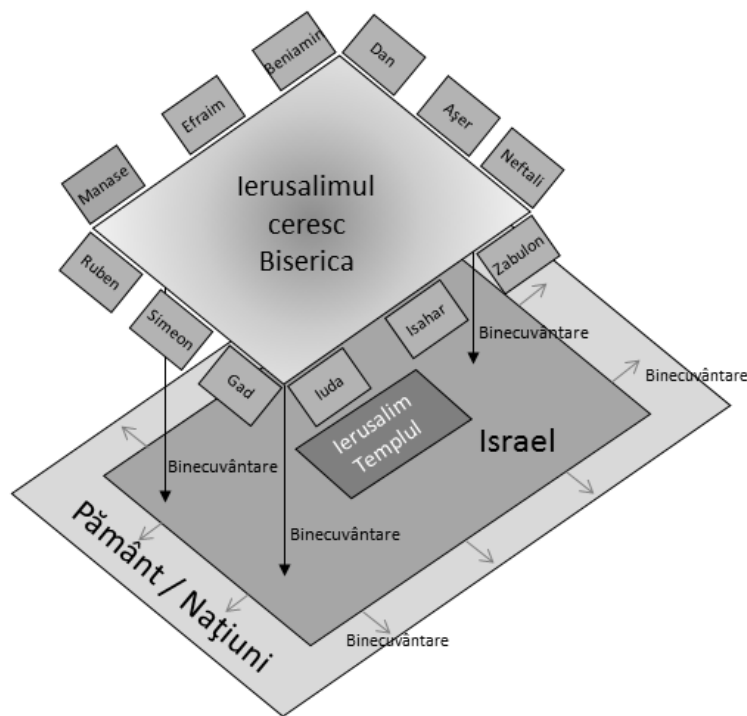

Fig. 11 Relațiile în Împărăția de o mie de ani

16.4.3 Biserica în starea veșnică (Apocalipsa 21.2,3)

2 Și am văzut cetatea sfântă, noul Ierusalim, coborând din cer, de la Dumnezeu, pregătită ca o mireasă împodobită pentru soțul ei. 3 Și am auzit din cer un glas puternic, spunând: „Iată, cortul lui Dumnezeu este cu oamenii și El va locui cu ei, și ei vor fi poporul Său, și Dumnezeu Însuși va fi cu ei, Dumnezeul lor. (Apocalipsa 21.2,3).

Capitolele 19.11 – 21.8 din Apocalipsa descriu evenimentele în ordinea lor cronologică: Domnul Isus vine șezând pe un cal alb și face război în dreptate, după aceea diavolul va fi aruncat în adânc și închis pentru o mie de ani. În timpul de pace care urmează după aceea, diavolul nu va mai putea înșela națiunile. După o mie de ani diavolul va fi iarăși lăsat liber, așa că el ajunge iar să se răzvrătească și va fi făcut război împotriva sfinților și „cetatea iubită” Ierusalim. Toți rebelii vor fi nimiciți în foc (Apocalipsa 20.9). În final diavolul va fi aruncat „în iazul de foc și pucioasă” (Apocalipsa 20.10), va avea loc judecata finală înaintea Tronului mare și alb și începe veșnicia (Apocalipsa 20.11-15). Ioan vede acum „un cer nou și un pământ nou” precum și „noul Ierusalim”, „cortul lui Dumnezeu la oameni” (Apocalipsa 21.1-3). Aici încetează descrierea succesiunii în timp a evenimentelor. De la capitolul 21.9 și până la capitolul 22.5 se prezintă încă o dată retroactiv Împărăția de o mie de ani și sunt revelate alte detalii.

Ce poziție va ocupa Biserica în starea veșnică? În versetele 2 și 3 citim despre „cetatea sfântă” și despre „noul Ierusalim”. O comparație cu Apocalipsa 21.9,10 arată că prin aceasta este vorba de Biserică, mireasa Mielului. „Noul Ierusalim” stă în contrast cu „vechiul” Ierusalim, „cetatea iubită” (Apocalipsa 20.9), cetatea „Marelui Împărat” (Psalm 48.2; Matei 5.35). Acest Ierusalim „vechi” pământesc va fi centrul pământului în timpul celor o mie de ani ai Împărăției păcii. După aceea va înceta să mai existe, căci el și-a împlinit slujba și misiunea pe pământ. Însă există un alt Ierusalim: acest celălalt Ierusalim este numit în legătură cu starea veșnică „noul Ierusalim” (Apocalipsa 21.2) – în concordanță cu Cel care a zis: „Iată, Eu fac toate noi” (Apocalipsa 21.5).

„Cetatea sfântă”, „noul Ierusalim”, nu are nimic a face cu pământul; ea este în totalitate de natură cerească, căci ea coboară *din cer*, de la Dumnezeu. Acesta era planul veșnic al lui Dumnezeu, un plan pe care El l-a întocmit din veșnicie. Ea este capodopera Creatorului ei, și El a plătit prețul cel mai mare posibil pentru ea, și anume „sângele Propriului Său Fiu” (Faptele Apostolilor 20.28). Ierusalimul ceresc în contrast cu Ierusalimul pământesc este o creație cu totul nouă și o unitate administrativă cu totul nouă. Aici este spațiu de locuit, și este un loc unde se rămâne cu plăcere, deoarece el este un loc sfânt: o „cetate sfântă”. Faptul că cetatea este numită „sfântă” arată că totul în ea va fi în concordanță cu ființa și gândurile lui Dumnezeu. Poate fi un loc mai bun decât acela în care totul este în armonie cu gândurile lui Dumnezeu?

Tabloul cetății nu este suficient ca să exprime ce va fi în veșnicie așa de important la Biserică pentru Dumnezeu. Biserica este legată cu Fiul printr-o relație de dragoste: ea este mireasa împodobită pentru Mirele ei și dedicată cu totul Soțului ei. Începând de la nunta Mielului (Apocalipsa 19.8) la începutul Împărăției păcii au trecut o mie de ani. O mie de ani după ce Hristos Și-a prezentat glorioasă pentru prima dată mireasa Sa, Biserica, fără „pată sau zbârcitură” (Efeseni 5.27), ea nu și-a pierdut nimic din frumusețea ei (Apocalipsa 21.2⁴). Și în veșnicie ea va fi mireasa lângă El și Hristos Se va bucura de ea. Cu toate că demult ea este soția Mielului, relațiile intime între Hristos și Biserică vor rămâne veșnic neschimbate, veșnic proaspete și „nupțiale”. Toate acestea vor fi văzute și admirate pe pământ.

În versetul 3 Biserica este văzută în starea veșnică și sub un alt aspect: „Iată, *cortul lui Dumnezeu* este cu oamenii!” Un cort este o imagine pentru „zăbovire”. Deja de la începutul creației Dumnezeu a vrut să „locuiască” la oameni: „în răcoarea zilei” El umbla prin grădină și căuta pe om (Geneza 3.8,9). Însă prin căderea în păcat părtășia cu Dumnezeu a devenit imposibilă. Timp îndelungat Dumnezeu nu a mai „locuit” la oameni, chiar dacă El a binecuvântat persoane singulare cu prezența Sa, ca de exemplu pe Iacov în Betel (= „casa lui Dumnezeu”; Geneza 28). Abia după eliberarea din Egipt prin mielul pascal și după salvarea definitivă de dușman pe malul celălalt al Mării Roșii, Dumnezeu „a locuit” la oameni, la poporul Său: în *cortul* din pustie. Mai târziu Dumnezeu „a locuit” în Templu în Ierusalim. Însă omul a eșuat mereu, și acolo, unde Dumnezeu voia să „locuiască”, a domnit în cele din urmă idolatria. De aceea Dumnezeu a renunțat la locuința Sa între oameni. În Ezechiel capitolele 9-11 putem citi cât de greu l-a căzut Lui această retragere: gloria lui Dumnezeu, șehina, s-a ridicat încet, mai întâi numai până la pragul Templului (Ezechiel 10.4), după aceea peste heruvimi (Ezechiel 10.18) la intrarea porții de la răsărit (Ezechiel 10.19) și până la muntele care era în partea de răsărit a cetății (Ezechiel 11.23), până când în cele din urmă ea nu a mai fost văzută (Ezechiel 11.24).

⁴ Apocalipsa 21.2 descrie timpul de *după* Împărăția de o mie de ani.

Începând de la coborârea Duhului Sfânt pe pământ Dumnezeu „locuiește” acum într-un Templu nou, într-un „locaș nou al lui Dumnezeu în Duhul” (Efeseni 2.22): în Biserică. Biserica falsă se va dezvolta până la sfârșitul timpului într-o „casă de demoni” (Apocalipsa 18.2); adevărata Biserică dimpotrivă „crește spre a fi un templu sfânt în Domnul” (Efeseni 2.21a) și în starea veșnică va fi „cortul lui Dumnezeu la oameni” (versetul 3).

Cât de nemăsurat de mare este deja astăzi binecuvântarea, că Dumnezeu prin Duhul Său locuiește în această „locuință”, cu toate că Biserica este caracterizată de multă slăbiciune și eșec. Deja în veșnicia dinainte de întemeierea lumii Biserica era în inima lui Dumnezeu (Efeseni 1.4). Începând din momentul când la Rusalii ea și-a ocupat locul pe pământ, Dumnezeu locuiește prin Duhul Său în Biserică, și în cer în veșnicie ea va fi locuința lui Dumnezeu. Dumnezeu va fi glorificat pe pământul nou în acest „cort al lui Dumnezeu”. Tot ce este în inima Lui – dragostea Lui, bunătatea Lui, harul Lui, sfințenia, dreptatea și înțelepciunea Lui, pe scurt gloria Lui -, va avea o reflectare în „cortul lui Dumnezeu” (Apocalipsa 21.11; compară cu Efeseni 3.10), și în final se va arăta „nemărginita bogăție a harului Său, în bunătate față de noi” (Efeseni 2.7). Biserica trebuie principial deja astăzi să prezinte aceste însușiri ale lui Dumnezeu, însă în chip desăvârșit aceasta va avea loc abia în viitor. De aceea citim în Efeseni 2.21 că Biserica *crește* spre a fi „un templu sfânt în Domnul”.

Poziția distinsă a Bisericii va deveni vizibilă printre *oameni*, aceasta înseamnă printre credincioșii tuturor timpurilor, care nu pot fi socotiți ca aparținând Bisericii, trupului lui Hristos; în orice caz în Apocalipsa 21.2,3 nu este numită nici o altă grupă de oameni, aceasta înseamnă , nici o altă grupă de persoane privilegiate. Chiar dacă Biserica va fi deosebită de această grupă prin poziția ei mult mai înaltă, totuși ambele grupe vor fi desăvârșit de fericite. Acum nu mai este vorba despre „națiuni” sau despre poziția de frunte a lui Israel; toate acestea aparțin primei creații.

Țelul lui Dumnezeu este să Se glorifice pe Sine Însuși în Hristos în *două* sfere: în sfera pământească și în sfera cerească (vezi § 16.3 și § 10). Acest țel va fi atins în Împărăția de o mie de ani. În sfera pământească Dumnezeu vrea să aibă *un popor* în mijlocul căruia El poate locui. Acest plan Dumnezeu îl realizează în prima creație cu Israel.⁵ Dar Dumnezeu vrea să aibă oameni ca și casă a Sa, ca templu al Său, ca *loc sfânt al Său*. Acest plan Dumnezeu îl realizează în sfera cerească a binecuvântării în Biserică. În contrast cu Israel Biserica este însă veșnică, căci Dumnezeu a ales Biserica potrivit planului Său veșnic deja în veșnicie *înainte* de întemeierea lumii (Efeseni 3.11), și anume cu privire la veșnicia de după timp (Efeseni 3.21). Apocalipsa 21.3 ne arată că aceste două sfere ale binecuvântării în starea veșnică vor exista pentru totdeauna una lângă alta în armonie deplină și vor fi legate între ele în modul cel mai strâns. Dumnezeu va locui pe pământul nou între oameni (sfera de binecuvântare pământească), dar nu direct, ci în cortul Său, Biserica (sfera de binecuvântare cerească). Deci Dumnezeu va fi glorificat nu numai în prima creație în Împărăția de o mie de ani prin aceste două sfere de binecuvântare, ci această linie a binecuvântării se va continua și în creația nouă – chiar dacă aceasta va avea loc sub o altă formă.⁶

⁵ Biserica lui Dumnezeu este denumită într-adevăr ca „popor pentru Sine” (Tit 2.14) și „popor pe care Dumnezeu și l-a câștigat ca să fie al Lui [textual: posesiunea lui Dumnezeu]” (1 Petru 2.9), dar în contrast cu Israel niciodată nu este denumită ca „popor al lui Dumnezeu”. Aceasta arată foarte clar diferența referitoare la intențiile lui Dumnezeu cu Israel și cu Biserica.

⁶ Aceasta înseamnă în mod deosebit, nu mai este în legătură cu o națiune deosebită cum ar fi Israel în creația veche.

Apocalipsa 21.2,3 arată clar, că Dumnezeu Își are locuința între oameni în Biserică; acest loc nu descrie unde locuiește Biserica sau că ea locuiește în cetate pe pământ⁷ – ea însăși este cetatea. În locul acesta pentru cuvântul *locuință*, cort (*skēnē*), nu este folosit același cuvânt pe care îl găsim în Ioan 14.2 (locuințe, în greacă *monē*, în casa Tatălui). Aici nu este vorba de un cămin sau de o casă. Dimpotrivă în greacă stă un cuvânt, care în rest este tradus prin „cort”, și de asemenea și cuvântul grecesc folosit aici pentru „a locui” (*skēnoō*), înseamnă „a înnopta în cort”. Este același cuvânt, pe care îl găsim în Ioan 1.14: „Și Cuvântul S-a făcut carne și a locuit (literar: „Și-a făcut cort”) printre noi.” Odinioară Dumnezeu „Și-a întins cort” aici pe pământ în Persoana lui Hristos, care era Templul Lui (Ioan 2.19): gloria lui Dumnezeu, șehina, locuia în acea Persoană, care era Cuvântul, care la început era la Dumnezeu, da, era chiar Dumnezeu Însuși și a devenit Om (Ioan 1.1-3.14). Cândva Dumnezeu cu toată gloria Sa „Își va face cort” pe pământul nou în Biserică. În mod desăvârșit atunci „înțelepciunea atât de felurită” a lui Dumnezeu va fi făcută cunoscut prin Biserică potrivit planului veșnic al lui Dumnezeu (Efeseni 3.10,11). Ce privilegiu va fi această misiune pentru Adunare (Biserică)! Dar „căminul” propriu-zis al lui Dumnezeu și de asemenea și al Bisericii va fi casa Tatălui.

Să ne bucurăm de momentul când Domnul Isus va preda Dumnezeului și Tatălui Său Împărăția (1 Corinteni 15.24) și Dumnezeu - Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt – va fi „totul în toți”!

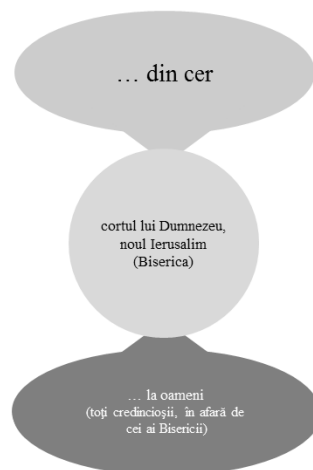

Fig. 12 Cortul lui Dumnezeu la oameni

16.5 Are Dumnezeu două popoare?

Întrebare: Dumneavoastră vorbiți despre faptul că Biserica ar fi ceva nou; are cumva Dumnezeu două popoare?

⁷ Așa scrie J. D. Pentecost în *Bibel und Zukunft*, Dillenburg (Christliche Verlagsgesellschaft) 1993, pag. 575: „Deoarece Scriptura lasă să se vadă că Biserica va fi la Hristos, noi deducem: locuința veșnică a Bisericii va fi de asemenea pe pământul nou, în acea cetate cerească, noul Ierusalim, care a fost pregătită de Dumnezeu special pentru sfinți.” (tradus) Partea propriu-zisă a Bisericii este la fel de puțin pe pământ cum este și pentru Dumnezeu Însuși, chiar dacă ea va avea veșnic acolo misiunea ei, să slujească ca și cort al lui Dumnezeu, ci partea ei este cu Hristos în casa Tatălui. Aici devine din nou clar, că dispensaționalismul revizuit, al cărui reprezentant este Pentecost, nu mai cunoaște diferența fundamentală între ceresc și pământesc. Vezi adnotarea 1 de la capitolul § 14.1.

Răspuns: Da, Dumnezeu are două popoare și în afară de aceasta cunoaște și alte familii „în ceruri” și „pe pământ” (Efeseni 3.15). Însă într-un anumit moment Dumnezeu nu are niciodată în același timp mai multe popoare, pe care El le recunoaște *pe pământ* ca popor al Său. Astfel credincioșii *dinainte* de darea Legii la Sinai nu aparțin poporului lui Dumnezeu, care era Israel sub vechiul legământ, și la fel de puțin credincioșii din timpul de acum aparțin poporului lui Dumnezeu, pe care Dumnezeu în Vechiul Testament l-a recunoscut ca popor al Său.

Israel era poporul lui Dumnezeu în Vechiul Testament. Prin naștere și circumcizie se devenea o parte din acest popor. Dar Osea capitolele 1-3 vorbește despre faptul că va trece un timp *până când* acest popor, văzut de Dumnezeu ca „Lo-Ami” (nu este popor al Meu), va putea fi denumit iarăși ca „Ami” (poporul Meu). Potrivit cu Romani 11.28 israeliții „în ce privește Evanghelia, sunt vrăjmași ... dar, în ce privește alegerea, sunt preaiubiți, datorită părinților”. Deci dacă în timpul de acum poporul Israel este „Lo-Ami” (nu este popor al Meu), rămâne totuși să existe alegerea „datorită părinților”, pentru că „darurile de har și chemarea lui Dumnezeu sunt fără părere de rău” (Romani 11.28,29).

Cine vrea să conteste că Dumnezeu pregătește astăzi toate înapoia culiselor, pentru ca să poată veni timpul când „tot Israelul va fi mântuit” (Romani 11.26) și Dumnezeu Se va lăsa cunoscut ca Dumnezeu al lor (Zaharia 13.9b)?⁸ Lepădarea temporală și punerea la o parte a lui Israel nu pot fi înțelese în sensul absolut, ci totdeauna având în vedere această primire și restabilire (Romani 11.15) și prin luarea în considerare că și astăzi există un „Israel al lui Dumnezeu” (Galateni 6.16). Acest „Israel al lui Dumnezeu” constă din toți iudeii deveniți credincioși, care constituie o parte a trupului lui Hristos.

Nu este nici un „drum special” pentru iudeii mesianici, și nici pentru Israelul viitorului nu va fi un „drum special” pentru mântuire (vezi § 22.32). Ei vor fi mântuiți exclusiv pe baza sângelui vărsat al lui Hristos. Chiar dacă Israelul necredincios a fost rupt din măslin, totuși noi ca creștini, noi cei care am fost altoiți în măslin, nu avem nici un motiv să devenim aroganți, căci poporul Israel va fi iarăși altoit în acest măslin, iar națiunile vor fi rupte.⁹ Aceasta va avea loc în viitor, când creștinătatea necredincioasă va fi judecată; pentru ei nu va mai fi nici o altoire din nou (compară cu Romani 11.20-23; Apocalipsa 3.16). Numai prin harul deosebit al lui Dumnezeu poporul Israel va fi iarăși altoit, în timp ce pentru biserica decăzută va fi veșnic prea târziu. De altfel felul acesta de a proceda corespunde pe deplin cu poziția și privilegiile Bisericii: cu cât privilegiile sunt mai mari, cu atât și responsabilitatea este mai mare și cu atât mai serioase sunt urmările dacă nu corespunzi acestei responsabilități.

În perioada de timp cuprinsă între „Lo-Ami” (nu este poporul Meu) și „Ami” (poporul Meu) găsim spațiu pentru o breșă: aici Dumnezeu acționează cu oamenii dintre națiuni și prin apostolul Pavel revelează taina, „care în alte generații n-a fost făcută cunoscut fiilor oamenilor” (Efeseni 3.5). Astăzi este adunat un popor *dintre* toate națiunile (Faptele Apostolilor 15.14-18). Vedem aici o diferență clară față de poporul lui Dumnezeu din Vechiul Testament, care a fost constituit numai din Israel; în contrast cu aceasta poporul lui Dumnezeu din timpurile Noului Testament se compune în principal *din națiuni*. Chiar dacă *toți* credincioșii din *toate* timpurile sunt îndreptățiți numai pe baza sângelui Domnului, totuși în ceea ce privește relația cu Dumnezeu sunt diferențe: astfel poporul Israel are făgăduințe

⁸ Și D. M. Lloyd-Jones așteaptă o mare trezire spirituală la sfârșitul timpului în Israel, cu toate că el respinge învățătura despre poporul pământesc și despre poporul ceresc al lui Dumnezeu; vezi *Gott und seine Gemeinde*, Friedberg (2L Verlag) 1997, pag. 142.

⁹ Însă în momentul acela adevărații creștini vor fi deja răpiți în cer.

pământești, în timp ce binecuvântările specifice poporului lui Dumnezeu din timpul de acum sunt de natură cerească (Efeseni 1.3).

Diferența principală între cele două popoare ale lui Dumnezeu constă în aceea că prin naștere și circumcizie se putea face parte din poporul lui Dumnezeu din Vechiul Testament, indiferent dacă fiecare în parte credea și era născut din nou sau nu. Abia Noul Testament diferențiază între *Israelul după carne* și *Israelul lui Dumnezeu*, respectiv *adevăratul Israel* (Romani 9.6; 1 Corinteni 10.18; Galateni 6.16). Apartenența la poporul lui Dumnezeu din timpul Vechiului Testament nu însemna că un om era născut din nou, respectiv era mântuit (Ioan 1.13; 1 Corinteni 10.5). În Exod 3.10 Dumnezeu numește pentru prima dată poporul Său ca „poporul Meu” și spune totodată cine aparține acestui popor: copiii lui Israel, toți urmașii lui Iacov. În contrast cu aceasta, poporului lui Dumnezeu din timpul de acum îi aparțin numai credincioșii răscumparați din „toate făcălețele lor” (Tit 2.14). Împărăției cerurilor îi aparțin și creștinii cu numele (vezi § 3.4 și următoarele), însă Bisericii lui Dumnezeu, trupului lui Hristos, potrivit cu 1 Corinteni 12.13 îi aparțin numai aceia care au fost botezați cu Duhul Sfânt, respectiv au fost pecetluiți cu Duhul Sfânt (Efeseni 1.13).

Când timpul Bisericii, timpul de har, a trecut și Domnul a răpit Biserica Lui, Dumnezeu va relua vechile relații cu poporul Său pământesc și Se va declara vizibil de partea acestui popor. Deoarece Israel a lepădat pe Fiul lui Dumnezeu, în timpul nostru Dumnezeu nu Se declară de partea poporului Său pământesc, chiar dacă în planul secund El pregătește totul pentru a ajunge la țelul Său cu acest popor. Atunci acest popor, după judecări grele, va consta numai din oameni dreți (Ezechiel 20.37,38). În Împărăția de o mie de ani Domnul Isus va fi unit cu ambele popoare – un popor având ca centru pe Hristos pe pământ și celălalt popor având ca centru pe Hristos în cer.

În Împărăția de o mie de ani Dumnezeu nu va diferenția numai între un popor pământesc și un popor ceresc. Chiar și popoarele din afara lui Israel nu vor avea toate aceeași poziție în timpul Împărăției de o mie de ani. Astfel Egiptului și Asiriei (= Siria/Irak) le revine un rol deosebit (compară cu Isaia 19), chiar dacă ele, în ceea ce privește binecuvântarea, vor fi subordonate lui Israel (vezi figura următoare 13).

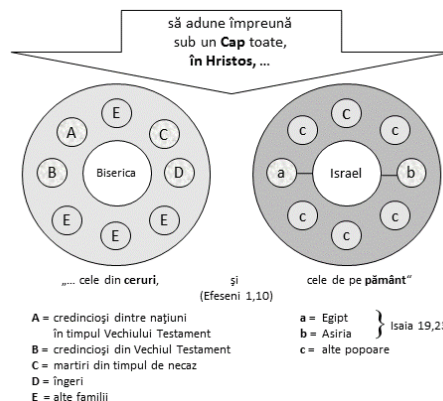

Fig. 13 Hristos, Cap peste toate

16.6 Împărăția de o mie de ani – un regres?

Vrem acum să ne ocupăm cu o altă întrebare care stă în context cu faptul că Biserica este o intercalare cerească. Înseamnă pentru dispensaționaliști Împărăția de o mie de ani un regres în căile lui Dumnezeu, așa cum se afirmă uneori?

Domnul Isus „a devenit un slujitor al circumciziei pentru adevărul lui Dumnezeu, *ca să întărească promisiunile părinților*; și ca națiunile să-L glorifice pe Dumnezeu pentru îndurare” (Romani 15.8,9). Astfel vor fi binecuvântate atât Israel cât și națiunile. Binecuvântarea pentru Israel confirmă categoric promisiunea dată părinților. În privința aceasta este important să ținem seama că Israel, aceasta înseamnă națiunea ca atare, va fi binecuvântat. Așa spune Romani 9.3-5 – și aceasta chiar după ce Hristos a fost înălțat în cer! - că legămintele aparțin israeliților, neamurilor după carne (nu după duh!) ale lui Pavel. Moartea lui Hristos era nu numai ca să-i adune într-unul singur pe copiii lui Dumnezeu cei risipiți (Ioan 11.52), ci El a purtat grijă deosebită pentru viitorul lui Israel ca națiune mântuită: moartea Sa este împlinirea cuvintelor din Ioan 11.50,51: „... este de folos pentru voi să moară un singur om pentru popor și să nu piară toată națiunea.”

În ceea ce privește dezvoltarea căilor lui Dumnezeu în guvernarea Sa pe pământ și cunoașterea lui Israel referitoare la mântuirea în Hristos, domnia lui Hristos în Împărăția de o mie de ani este pentru credincioșii care vor locui atunci pe pământ un mare pas înainte, un mare pas în sus, comparat cu poziția credincioșilor israeliți și poziția națiunilor în timpurile Vechiului Testament:

- Hristos va împărăți „înaintea bătrânilor Săi” în glorie (Isaia 24.23).
- „Tot Israelul va fi mântuit” (Romani 11.26).
- Toți „răzvrătiții și ... toți necredincioșii” vor fi atunci nimiciți (Ezechiel 20.37,38).
- Israelii vor sta înaintea lui Dumnezeu ca națiune în relație de înfiere (Romani 9.4).
- Dumnezeu va face pe Israel să fie „cap”, în timp ce națiunile vor fi „coada” (Deuteronom 28.13).
- Cu privire la mântuire Dumnezeu „va scrie pe inima” lui Israel Legea Sa; ei vor sta atunci sub noul legământ și vor cunoaște că păcatele lor au fost iertate (Ieremia 31.31-34; Evrei 8.10-12).
- „Pământul va fi plin de cunoștința Domnului , așa cum apele acoperă fundul mării” (Isaia 11.9).
- „Domnul singur va fi înălțat în ziua aceea” (Isaia 2.11) și în continuare.
- În Templu nu va mai fi nici o perdea de despărțire spre Locul Preasfânt, ci va fi o ușă cu două canaturi pliante (Ezechiel 41.23,24; 44.9-16; vezi § 13.4).
- Israelii vor cunoaște însemnătatea jertfelor pe care le vor aduce: jertfele se referă la jertfa înfăptuită de Hristos (Ezechiel capitolele 44-46; vezi § 22.15).

După părerea unora Împărăția de o mie de ani, așa cum o înțeleg dispensaționaliștii, este un regres, un pas care ar retrage privilegiile creștinismului, deoarece privilegiile credincioșilor în Împărăția de o mie de ani ar fi mai neînsemnate decât privilegiile din timpul de har actual. Este într-adevăr corect, că privilegiile noastre creștine actuale sunt fundamental mai mari decât privilegiile credincioșilor care vor locui pe pământ în timpul Împărăției de o mie de ani, însă ar fi vorba de un regres numai atunci când timpul Bisericii nu este recunoscut ca intercalare cerească în căile de guvernare ale lui Dumnezeu pe pământ. Dacă se compară între ele lucruri care sunt asemănătoare, nu poate fi vorba de un regres, ci de un progres uriaș (vezi § 22.24): când de exemplu se compară Israel din viitor sub noul legământ cu Israel aflat sub vechiul legământ. Aceasta desigur include în sine, că nicidecum un popor pământesc – nici măcar din Împărăția de o mie de ani – nu poate fi comparat cu un popor ceresc.